

А К Т
лісопатологічного обстеження та
оцінки санітарного стану лісових насаджень Андріївського лісництва
по ДП «Балаклійський лісгосп»

19 - 23 жовтня 2020 р.

сел. Андріївка

Нами, головним спеціалістом відділу організації охорони та захисту лісу, мисливського господарства та охорони праці Харківського ОУЛМГ Дрібноходом Є. В., начальником відділу моніторингу стану лісових насаджень ДСЛП «Харківлісозахист» Вороб'єм Є. В., головним лісничим ДП «Балаклійський лісгосп» Вакуленком С. О., в присутності лісової охорони Андріївського лісництва проведено лісопатологічне обстеження лісових насаджень з метою визначення та оцінки санітарного стану, на загальній площі **358,3 га**.

В ході проведеного обстеження встановлено наступне:

Андріївське л – во:

Квартал 2 виділ 6 – площа 1,6 га. Склад насадження 10 С3, вік 94 роки, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 28 см, сер. висота 23 м, ТЛУ – А2С, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 2 виділ 7 – площа 2,3 га. Склад насадження 10 С3, вік 99 років, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 28 см, сер. висота 24 м, ТЛУ – А2С, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 2 виділ 10 – площа 3,0 га. Склад насадження 10 С3, вік 72 роки, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 22 см, сер. висота 22 м, ТЛУ – А2С, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 2 виділ 12 – площа 4,7 га. Склад насадження 10 С3, вік 94 роки, II бонітету, повнота 0,80, сер. діаметр 28 см, сер. висота 24 м, ТЛУ – А2С, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 3 виділ 6 – площа 1,9 га. Склад насадження 10 С3, вік 102 роки, II бонітету, повнота 0,80, сер. діаметр 28 см, сер. висота 24 м, ТЛУ – А2С, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 3 виділ 9 – площа 1,6 га. Склад насадження 10 С3, вік 89 років, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 28 см, сер. висота 24 м, ТЛУ – А2С, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 5 виділ 4.3 – площа 1,0 га. Склад насадження 10 С3, вік 84 роки, II бонітету, повнота 0,80, сер. діаметр 26 см, сер. висота 22 м, ТЛУ – А2С, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 5 виділ 5.3 – площа 0,2 га. Склад насадження 10 С3, вік 72 роки, I бонітету, повнота 0,80, сер. діаметр 24 см, сер. висота 21 м, ТЛУ – А2С, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 5 виділ 6.1 – площа 0,1 га. Склад насадження 10 С3, вік 99 років, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 28 см, сер. висота 23 м, ТЛУ – А2С, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 5 виділ 7 – площа 1,1 га. Склад насадження 10 С3, вік 79 років, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 26 см, сер. висота 21 м, ТЛУ – А2С, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 6 виділ 11 – площа 0,5 га. Склад насадження 10 С3, вік 68 років, IA бонітету, повнота 0,80, сер. діаметр 26 см, сер. висота 24 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 6 виділ 12 – площа 0,6 га. Склад насадження 10 С3, вік 58 роки, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 20 см, сер. висота 20 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 23 виділ 21 – площа 1,4 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 69 років, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 24 см, сер. висота 22 м, ТЛУ – А2С, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 23 виділ 22 – площа 0,9 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 74 роки, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 26 см, сер. висота 22 м, ТЛУ – А2С, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 26 виділ 6 – площа 5,9 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 79 років, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 26 см, сер. висота 22 м, ТЛУ – А2С, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 26 виділ 8 – площа 9,1 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 99 років, II бонітету, повнота 0,80, сер. діаметр 28 см, сер. висота 25 м, ТЛУ – А2С, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 27 виділ 1 – площа 3,4 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 60 років, III бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 16 см, сер. висота 14 м, ТЛУ – А2С, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 27 виділ 6 – площа 1,7 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 94 роки, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 30 см, сер. висота 25 м, ТЛУ – А2С, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 27 виділ 10 – площа 1,1 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 79 років, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 26 см, сер. висота 23 м, ТЛУ – А2С, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 27 виділ 13 – площа 1,8 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 81 рік, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 26 см, сер. висота 23 м, ТЛУ – А2С, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 28 виділ 1 – площа 2,1 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 62 роки, III бонітету, повнота 0,80, сер. діаметр 16 см, сер. висота 14 м, ТЛУ – А2С, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 28 виділ 2 – площа 1,1 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 62 роки, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 18 см, сер. висота 16 м, ТЛУ – А2С, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Під час обстеження даних насаджень встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та всихають від ураження інфекційним захворюванням коренева губка. Ступінь ураження слабкий та середній. Характер всихання дифузний, груповий та куртинний. Куртини починають заростати злаковою рослинністю, чагарниками та другорядними породами. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії фізіологічного стану відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Дерев у міжосередковому просторі (III – IV категорії фізіологічного стану) мають вкорочену біло-зелену хвою, вкорочений приріст. Також на них відмічено спроби заселення стовбуровими шкідниками з родин короїдів та лубоїдів. В насадженнях присутні дерева з плодовими тілами соснової губки, облямованого трутовика, характерними ознаками ураження раком сірянкою, зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Квартал 30 виділ 1 – площа 2,2 га. Склад насадження 7ДЗ1ЯЗ1ОС1ЛПД, вік 79 років, II бонітету, повнота 0,60, сер. діаметр 32 см, сер. висота 21 м, ТЛУ – ДЗПД, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 30 виділ 3 – площа 17,0 га. Склад насадження 4ДЗЗЯЗ1ОС1ЛПД1КЛГ, вік 104 роки, II бонітету, повнота 0,60, сер. діаметр 40 см, сер. висота 24 м, ТЛУ – ДЗПД, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 39 виділ 7 – площа 10,5 га. Склад насадження 7ДЗЗЯЗ, вік 129 років, III бонітету, повнота 0,60, сер. діаметр 52 см, сер. висота 25 м, ТЛУ – ДЗПД, категорія

захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 44 виділ 2 – площа 9,1 га. Склад насадження 4Д36ЯЗ+КЛП, вік 104 роки, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 36 см, сер. висота 24 м, ТЛУ – ДЗПД, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 64 виділ 4 – площа 0,3 га. Склад насадження 8Д32ЯЗ+КЛГ, вік 109 років, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 36 см, сер. висота 26 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 64 виділ 5 – площа 0,5 га. Склад насадження 9Д31ЯЗ, вік 84 роки, III бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 26 см, сер. висота 19 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 68 виділ 5 – площа 37,4 га. Склад насадження 7Д33ЯЗ, вік 68 років, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 32 см, сер. висота 24 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 70 виділ 2 – площа 5,9 га. Склад насадження 5Д35ЯЗ, вік 104 років, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 36 см, сер. висота 25 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 70 виділ 3 – площа 1,7 га. Склад насадження 10ДЗ, вік 68 років, II бонітету, повнота 0,60, сер. діаметр 24 см, сер. висота 17 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 70 виділ 5 – площа 16,7 га. Склад насадження 9Д31ЯЗ, вік 94 роки, II бонітету, повнота 0,80, сер. діаметр 32 см, сер. висота 24 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 71 виділ 2 – площа 45,1 га. Склад насадження 7Д32ЯЗ1КЛП, вік 99 років, II бонітету, повнота 0,80, сер. діаметр 36 см, сер. висота 24 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 72 виділ 4 – площа 0,9 га. Склад насадження 10ЯЗ+ДЗ, вік 49 років, III бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 18 см, сер. висота 15 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 72 виділ 5 – площа 0,6 га. Склад насадження 9Д31ЯЗ, вік 84 роки, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 26 см, сер. висота 21 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 72 виділ 6 – площа 0,8 га. Склад насадження 8Д32ЯЗ, вік 84 роки, III бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 26 см, сер. висота 19 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 72 виділ 7 – площа 0,4 га. Склад насадження 10ДЗ, вік 82 роки, III бонітету, повнота 0,60, сер. діаметр 26 см, сер. висота 19 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 72 виділ 8 – площа 1,8 га. Склад насадження 8Д32ЯЗ, вік 82 роки, III бонітету, повнота 0,60, сер. діаметр 26 см, сер. висота 18 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 72 виділ 9 – площа 2,8 га. Склад насадження 4Д34ЯЗ2БРС, вік 41 рік, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 14 см, сер. висота 11 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 88 виділ 1 – площа 14,1 га. Склад насадження 4Д35ЯЗ1КЛГ, вік 79 років, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 26 см, сер. висота 21 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 91 виділ 6 – площа 21,6 га. Склад насадження 4Д36ЯЗ, вік 99 років, II бонітету, повнота 0,80, сер. діаметр 36 см, сер. висота 25 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

В результаті проведення обстеження вищевказаних ділянок, встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та всихають внаслідок ураження комплексом інфекційних захворювань, ступінь ураження насаджень – слабкий та середній. Серед виявлених захворювань виявлено ураження несправжнім дубовим трутовиком, несправжнім осиковим трутовиком, опеньком осіннім, трутовиком звичайним, сірчано – жовтим трутовиком, печіночницею звичайною, халаровим некрозом, голландською хворобою, вертицильозним в'яненням, інонотусом щетиноволосим та лускатим трутовиком. Про, що свідчить наявність сухостою, плодові тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі скелетні гілки та водяні пагони, верхівки дерев. Також при обстеженні виявлено заселення дерев (IV – VI категорії фізіологічного стану) ксилофагами. В насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни), що призводять до ураження дерев інфекційним захворюваннями та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

Квартал 88 виділ 2 – площа 24,9 га. Склад насаджень ЗАКБ2КЛП2КЛГ1Я31ЛПД1ДЗ, вік 79 років, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 26 см, сер. висота 21 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

При проведенні обстеження даної ділянки, виявлено, що насадження уражене комплексом інфекційних захворювань: лускатий трутовик, вертицильозне в'янення, інонотус щетиноволосий, бактеріальний рак ясена, несправжній дубовий трутовик, трутовик звичайний, сірчано – жовтий трутовик, ступінь ураження насадження – слабкий. Про, що свідчить наявність сухостою, плодові тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі скелетні гілки, верхівки дерев. В насадженні присутні дерева зі зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни).

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

В обстежених насадженнях виявлено осередки інфекційних захворювань та стовбурових шкідників, наявність яких значно ослаблює деревостани, що в свою чергу негативно впливає на їх загальний санітарний стан, який на час обстеження можна характеризувати як незадовільний. В свою чергу це збільшує можливість подальшого розповсюдження наявних хвороб та шкідників. Враховуючи біологічні особливості та ступінь розвитку інфекційних захворювань, виявлених у вище вказаних насадженнях, відповідно до «Санітарних правил в лісах України», необхідно призначити та провести заходи з поліпшення санітарного стану лісів у 2021 році. З урахуванням ступеня поширення виявлених хвороб та шкідників, вибіркові рубки санітарні (на загальній площі **358,3 га**). Адже зменшити наслідки розвитку даних інфекційних захворювань, попередити їх подальше розповсюдження та розмноження шкідників, можливо тільки при своєчасному та обґрунтованому застосуванні комплексу заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Акт складено у 3 - х примірниках:
ДСЛП «Харківлісозахист»
Харківське ОУЛМГ
ДП «Балаклійський лісгосп»

Підписи:

 С. В. Дрібноход
 С. В. Воробей
 С. О. Вакулєнко